

Raadsvoorstel

Opsteller

Tideman, Wietske

Vergadering van**Kenmerk**

Z/25/081013 / D/25/177213

Portefeuillehouder

Jacques Rozendaal

Portefeuille

Werk & Inkomen

Onderwerp

Verlenging noodopvang asielzoekers de Bleek

Samenvatting

Sinds augustus 2024 worden in het leegstaande kantoorpand aan de Bleek in Woerden 200 asielzoekers opgevangen. Er zijn afspraken gemaakt voor noodopvang voor de duur van één jaar, tot uiterlijk 19 augustus 2025. Daarna zou de verbouwing tot regulier AZC beginnen. De start van de verbouwing van het pand loopt echter vertraging op, waardoor het pand langer beschikbaar is. Het COA heeft het college op 18 maart verzocht om verlenging van de noodopvang, tot aan start van de verbouwing tot reguliere asielopvanglocatie. U bent hiervan op de hoogte gesteld middels een raadsinformatiebrief op 25 maart jl. (D/25/ 176790).

Gezien de ervaringen met asielopvang tot op heden, de mogelijkheden die het pand biedt en het feit dat de gemeente Woerden aan een wettelijke taak rondom asielopvang heeft te voldoen, stelt het college aan de raad voor om in te stemmen met verlenging van de huidige noodopvang van 200 asielzoekers aan de Bleek tot aan start van de transformatie van het pand tot reguliere opvanglocatie.

Gevraagd besluit

In te stemmen met verlenging van de noodopvang van 200 asielzoekers aan de Bleek in Woerden, vanaf augustus 2025 uiterlijk tot aan de start van de verbouwing van het pand tot reguliere asielopvanglocatie.

Inleiding

Op 18 april 2024 heeft de gemeenteraad [middels een amendement](#) ingestemd met tijdelijke opvang van max. 200 asielzoekers aan de Bleek voor de duur van max. 1 jaar. Eventuele aanpassing van deze kaders dienen aan de raad te worden voorgelegd.

Sinds augustus 2024 wonen er 200 asielzoekers in de noodopvang aan de Bleek. Dit in afwachting van start van de verbouwing van het pand tot reguliere asielopvang voor max. 400 asielzoekers voor de duur van max. 15 jaar. In december kwam in een bespreking met COA naar voren dat de start van deze verbouwing is vertraagd en naar verwachting medio 2026 start. In 2027 openen de deuren van de reguliere asielopvanglocatie. Deze vertraging maakt dat het pand aan de Bleek langer beschikbaar is. Ook is er nog steeds grote behoefte aan opvangplekken. Het COA heeft daarom gevraagd of het college bereid is om op deze locatie de noodopvang te verlengen.

Participatieproces

Voor de realisatie van de noodopvang is een participatieproces geweest. Ook is daarbij een klankbordgroep opgezet, die wordt betrokken op het moment dat daar aanleiding toe is. De klankbordgroep informeren we naar aanleiding van het verzoek om verlenging en als zij daar behoefte aan hebben, komen we bij elkaar.

Wat willen we bereiken

Voortzetten van tijdelijke asielopvang aan de Bleek voor 200 asielzoekers.

Wat gaan we daarvoor doen

De afspraken met COA over huisvesting van asielzoekers aan de Bleek verlengen. Ook de sociale programmering en de inzet op het stimuleren van werk voor asielzoekers zetten we voort.

Argumenten

1. Vertraging van de start van verbouwing van de Bleek tot reguliere asielopvanglocatie biedt de mogelijkheid om het pand langer te gebruiken als noodopvang

Eind december kwam in een gesprek met COA naar voren dat de planning van de start van de verbouwing van het kantoorpand aan de Bleek vertraging oploopt. Aanvankelijk was de planning om in de zomer van 2025 te starten met de verbouwing van het pand, dat dan in 2027 gereed zou zijn om als reguliere asielopvanglocatie gebruikt te worden. Door strengere regels rondom de aanbestedingen die COA moet doen voor de verbouwingen loopt het proces vertraging op. COA verwacht nu met de verbouwing te kunnen starten in de zomer van 2026 om het dan medio/eind 2027 in gebruik te kunnen nemen.

Dat maakt dat de Bleek een jaar langer niet wordt benut.

Vertraging of eventuele latere opening van de reguliere asielopvang heeft geen gevolgen voor de eerder gemaakte afspraken over de duur en de uiterlijke einddatum van de opvang in Woerden. Verlenging van de noodopvang heeft daar geen effect op. De vastgelegde afspraken over gebruik van de locatie gelden 18 jaar na [ondertekening van de bestuursovereenkomst](#), waarvan COA de locatie max. 15 jaar als reguliere asielopvang mag gebruiken.

2. De behoefte aan asielopvangplekken is onverminderd groot

Er is landelijk nog steeds een groot tekort aan opvangplekken voor asielzoekers, mede door het sluiten van tijdelijke locaties. Verlenging van de noodopvang in Woerden helpt mee aan het oplossen van dit tekort. Het college vindt het belangrijk dat de kwaliteit van opvang in onze gemeente goed is. Doorgaans zijn noodopvanglocaties plekken waar de kwaliteit van verblijf (voorzieningen, privacy, activiteiten, fysieke staat van de locatie) minder is dan in een reguliere opvang. Dat geldt ook voor de noodopvang in Woerden. Het college wil daarom de periode van noodopvang niet te lang laten duren en zo snel als mogelijk over naar reguliere opvang van betere kwaliteit. In gesprek met COA blijkt dat de start van de verbouwing uitloopt, maar de oplevering nauwelijks. Ook ziet het college dat het verblijf aan de Bleek voor de asielzoekers goed verloopt, dat er geen klachten zijn over de voorzieningen en de kwaliteit van de locatie. Dat maakt dat verlenging acceptabel is voor het college.

Op 20 december 2024 publiceerde het ministerie van Asiel en Migratie het verdelbesluit dat de minister in het kader van de Spreidingswet heeft genomen (D/25/177248). Hierin staat hoe de opgave aan plekken is verdeeld over de gemeenten en welke wettelijke taak gemeenten daarin krijgen. In dit verdelbesluit staat het volgende:

- In de provincie Utrecht worden niet de 8.207 vereiste plekken gerealiseerd. Er blijft een 'restopgave' van 3.362 plekken over, die verdeeld wordt onder de gemeenten.
- 8 gemeenten worden niet meegenomen in deze verdeling, omdat ze aan hun opgave voldoen, uitruilafspraken hebben gemaakt of meer dan 200% van hun opgave Oekraïners hebben opgevangen sinds 2023. Woerden hoort bij deze 8.
- Woerden heeft nu een wettelijke taak voor het opvangen van 400 reguliere asielzoekers per 1 juli 2025. Dit komt doordat de plannen die we hebben ingediend 'hard' zijn voor de realisatie van asielopvang en de uitruilafspraken die we hebben gemaakt met Oudewater.

3. De opvang van asielzoekers aan de Bleek verloopt goed en verlenging geeft de mogelijkheid voor voortzetten en doorontwikkelen van het sociaal programma

Het college ziet dat de opvang van asielzoekers op deze locatie goed verloopt. De groep van 200 alleengaande mannen die er woont, is stabiel en er hebben zich geen ernstige incidenten of ongeregelheden voorgedaan. Veel bewoners beginnen hun weg te vinden in Woerden. Een aantal heeft werk of wordt naar de arbeidsmarkt begeleid. De Woerdense samenleving en veel verenigingen en organisaties zetten zich ervoor in om deze mensen een zo goed mogelijk verblijf in Woerden te bieden.

Er is nu een dagprogramma met sport, cultuur, taal en (vrijwilligers)werk. De bewoners van de noodopvang kunnen dagelijks aan diverse activiteiten meedoen als zij dat willen. Dit wordt mede mogelijk gemaakt door een enthousiaste groep vrijwilligers, sportverenigingen en maatschappelijke organisaties. Als de noodopvang medio 2025 stopt moeten we twee jaar overbruggen. De kans is groot dat veel vrijwilligers en organisaties dan afhaken en we in 2027 opnieuw moeten starten met het opbouwen van het sociaal programma. Verlenging van de noodopvang tot de start van de verbouwing

helpt ons de activiteiten te borgen. Ook hoeven we dan niet zo een lange periode te overbruggen. Eveneens speelt mee dat we in gesprek zijn met werkgevers en organisaties zoals de TechnoHub om asielzoekers te activeren en naar werk te begeleiden. De verlenging van de noodopvang maakt dat bedrijven wellicht eerder bereid zijn tot meewerken hieraan, omdat zij mensen langer in dienst kunnen hebben.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

2. Het kabinet heeft voorgenomen om de Spreidingswet in te trekken. Als dat gebeurt, heeft de gemeente geen wettelijke taak meer in de opvang van asielzoekers.

Onze gemeente neemt haar verantwoordelijkheid in de opvangcrisis en wil bijdragen aan opvang van mensen die hun thuisland ontvlucht zijn. In 2023 heeft de raad al besproken om met elkaar te kijken wat wij als gemeente kunnen doen om te voorkomen dat mensen in ter Apel buiten moesten slapen. Dat standpunt heeft uiteindelijk geleid tot waar we nu staan. Wij houden ons, ongeacht een eventuele intrekking van de Spreidingswet, aan onze opgave uit solidariteit met andere gemeenten die al zwaar belast zijn door de opvang, zoals de gemeente Westerwolde. Wij vinden dat we een gezamenlijk opvangprobleem hebben in Nederland en vinden dat we dat gezamenlijk kunnen en moeten oplossen. Meer over de voorgenomen beleidswijzigingen rondom asiel en migratie worden besproken in de RIB Ontwikkelingen asielopvang, opvang Oekraïense ontheemden en huisvesting statushouders (D/25/177285).

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

Met het eerdergenoemde [amendement](#) heeft de gemeenteraad besloten dat de noodopvang kostenneutraal moet zijn. Dat betekent dat eventuele kosten door COA worden gedekt. Dat is tot nu toe gebeurd en ook voor eventuele verlenging is met COA afgesproken dat zij de ambtelijke kosten en de kosten voor sociale programmering dragen.

Communicatie

De omgeving en omwonenden worden per brief geïnformeerd over de voorgenomen verlenging van de noodopvang. Ook worden direct nabijgelegen bedrijven geïnformeerd. Na het informeren van de omgeving wordt een persbericht verstuurd.

Vervolgproces

Na instemming van de raad met verlenging van de noodopvang deelt het college dit besluit mede aan het COA. In gesprek met COA worden dan de evt. vervolgstappen besproken. Verlenging zal geruisloos verlopen: er is geen wijziging van bewoners. Het enige dat verandert is het locatiebeheer. Dat wordt op dit moment door VRU (veiligheidsregio Utrecht) gedaan en wordt na verlenging overgenomen door COA. Het locatiebeheer krijgt dan vorm zoals dat ook in de reguliere situatie (in de locatie na verbouwing van de Bleek) zal zijn.

Bevoegdheid raad

Artikel 147, tweede lid, juncto artikel 108, eerste lid, van de Gemeentewet.

Bijlagen

- Raadsbesluit Verlenging noodopvang asielzoekers de Bleek (D/25/177265)
- Verzoek COA Verlenging noodopvang (D/25/177255)
- Aanbiedingsbrief Verdeelbesluit en Verdeelbesluit Utrecht (D/25/177248)